

som stemte for, at Ministerens Paragrafer skulde udgaa af den Grund, at de hellere ingen Kontrol vilde have, Medlemmer, der tidligere havde været med til at stemme for det andet fri Forslag. Det er den ene Grund, hvorpaa jeg bygger dette Saab, og jeg bygger det endvidere paa noget Andet, og det er det, at den ærede Justitsminister, saavidt jeg skjønner, ikke har i denne Sag indtaget noget aldeles afgjørende Standpunkt. Han siger saaledes i Motiverne, at, naar han indbringer Forslaget, som det er kommet fra det andet Thing, er det, fordi han betragter det som en Forskættelse af Forhandlingerne her ifjor, og vel vide vi af en Erklæring af den ærede Justitsminister, at han just ikke ynder den frie Lægevirkfomhed. Han har udtalt gjentagne Gange, at det var af praktiske Grunde, at han var kommen til dette Forslag, theoretisk vilde han helst blive ved det Bestaaende. Men han har mindet om, at det kunde gaa i dette Forhold som i saamange andre, at gjorde man ikke en foreløbig Indrømmelse, kunde den Tid komme, da man kunde blive nødt til at gjøre meget større Indrømmelser, ja, saa store, at det kunde blive farligt for Samsundet. Jeg vilde ønske, at Ministeriet i andre Sager vilde indtage det samme Standpunkt og i Tide betænke, at, naar man kan gennemføre Ting, som ere Fremskridt, men som det vel fra sit Standpunkt har Betænselighed ved, men som vel ikke ere farlige for Samsundet, bør man gjøre det og vide, at ved at udflyde det kan den Tid komme, da disse Ting kunne komme frem paa en Maade, som kunde blive faretruende for Samsundet. Netop det Standpunkt, som den høitærede Justitsminister har indtaget i denne Sag, synes at give mig noget Saab om i Forening med det af mig Ansørte, at vi virkelig i denne Samling skulle komme til en Løsning af denne Sag, og jeg vilde ønske det; thi det kan ikke negtes, at det er en kjædelig og fortærsket Sag.

Winther: Jeg samstemmer i den Grad med den ærede sidste Taler i hans Udtalelser, at jeg kun skal fremsætte nogle ganske faa Bemærkninger. Jeg tiltræder fuldstændig, hvad han har sagt, og havde jeg kjendt hans Tanker og vidst, at han vilde fremsætte dem, havde jeg ikke begjært Ordet. Nu har jeg det imidlertid, og jeg skal da blot tilføje et Par Bemærkninger. Der er en Grund, som for mig er den afgjørende til at støtte denne Sag og at ønske den snarlig fremmet, den ligger i de Straffedomme, som ere faldne over Mænd, der baade have været redelige og sagtyndige med Hensyn til det, de gave sig af med, men som dog have været straffede saaledes, at det har været nær ved at gaa ud over deres borgerlige Væ. For at nævne et Exempel vil jeg blot minde om et tidligere Medlem af denne Forsamling, Pastor Pafs, og om de Domme, der ere overgaaede ham. Jeg tror, at alle de, der kjende denne Mand, ville erkjende, at det er høist sørgeligt, at der skulde

findes Love i Landet, som kunde berettigede til at stemple ham som en Mand, der ligeoverfor Samsundet kunde behandles som en Forbryder. Det er altsaa Straffens Bestaffenhed i selve Lovgivningen, som forekommer mig at være saa utilfredsstillende, at der maa ønskes en hurtig Ende paa denne Sag; men ved Siden deraf kan jeg, som jeg sagde, henholde mig til det ærede Medlem, der fra Sagen selv hentede flere vigtige Grunde for at fremme denne Reform. Det er ogsaa besynderligt nok, at man ikke paa dette Gebet vil godkjende den Sætning, at Forsølgelsen giver en Martyrdom, som baade kan give Troen og Overtroen Næring, men dette blev ligeledes omtalt af den ærede sidste Taler, og jeg skal derfor ikke udvikle det videre. Det er dog underligt nok, at de, der ønske en sagtyndig Behandling af Syge her i Landet, ikke kunne indse, at netop det at vedblive med saadanne strenge Domme om Folk, der vide Noget og kunne Noget angaaende disse Ting, og at behandle dem paa samme Maade som Bedragerer, uagtet de ere redelige Mænd, ikke kan Andet end fæstne Troen saavel til de Bedre iblandt dem som til de Ringere. Fra selve Sagens Standpunkt er der altsaa ogsaa Grund til at fremskynde Reformationen. Naar man ser dette Ord: „Kvafsalveri“ brugt om alle dem, der give sig af med at behandle Syge uden at have taget Lægeexamen, er det i Grunden en Laugsbetegnelse. Mange af de ældre Laugsmeistre ere ikke et Haar bedre end Kvafsalverne, thi om de ogsaa have taget en Examen, gaar det dem ligesom saa mange Andre, der tage en eller anden Examen, idet de i Grunden ere meget lidet skikkede til det Over, de have paataget sig — jeg skal til Ex. nævne Præstefkab — uagtet de have kunnet bestaa en saadan Examen. Det er altsaa efter min Mening høist uberettiget at falde en Mand for Kvafsalver, som virkelig med Kundskab kan behandle enkelte Tilfælde, naar han ikke giver sig ud for at kunne behandle andre. Han kunde ikke stemples som saadan, men det bliver han ved Hjælp af Laugets Terminologi, Udtryksmaade eller Betegnelsermaade for dem, der staa ligeoverfor. Denne Sag har en vanskelig Fremgang, ligesom Tilfældet er med al anden Laugsophøvelse. Jo mere det bliver anerkjendt, at Modstanden imod den Slags Hjælp er uberettiget, og at man er uberettiget til at angribe Alle og Enhver paa samme Maade, desto stærkere maa Lauget sætte sig derimod, fordi det ellers trues med, at Sagen kan gribe videre om sig. Jeg kan ogsaa slutte mig til, hvad den ærede sidste Taler sagde om Ministeriets Stilling til denne Sag; thi ihvorvel den høitærede Minister har en lignende — jeg kan sige, at han er nødt dertil ligeoverfor de Sagtyndige, som han maa lade sig inspirere af — synes det dog ogsaa, at han har anerkjendt det Rimelige i, ikke at drive Sagen paa Spidsen. Jeg tror derfor, vi bør lade denne Sag gaa videre og se at faae den